

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 18Csp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201052
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Gavalierová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8720201052.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Marianou Gavalierovou v právnej veci žalobcu: Q. F., Z.. XX. X. XXXX, B.: Q. XXXX/X, XXX XX X., zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát, Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 00 Bratislava, IČO: 37 927 795, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 990,20 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 990,20 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Súd priznáva žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Predmet sporu a tvrdenia žalobcu a dôkazy žalobcu:

Žalobkyňa žalobou zo dňa 6. 4. 2020 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 990,20 eur a na náhradu trov konania, dôvodiac, že na Okresnom súde Poprad sa viedlo konanie sp. zn. 16Csp/62/2018, kde žalobkyňa bola v postavení žalovanej a kde Okresný súd Poprad rozhodol takto: „I. Konanie o zaplatenie 51,66 eur s príslušenstvom zastavuje. II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 454,10 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1 454,10 od 5.3.2016 do zaplatenia a to v mesačných splátkach vo výške 35 eur, pričom prvá splátka bude splatná do 25.dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť a následne každý ďalší mesiac vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca až do zaplatenia, pričom nezaplatením jednej splátky stáva sa zročným celý dlh. III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá. IV. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20,12 % účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

Žalobkyňa si uplatňuje nárok (satisfakciu) ako spotrebiteľka za porušenie spotrebiteľských práv. Uvedené zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Primerané finančné zadostučinenie je vo výške 990,20 eur, nakoľko bol poskytnutý úver vo výške 3000 eur a žalovanému sa uhradila suma 1545,10 eur, a preto ide o úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný žiadal sumu 2495,96 eur a pohľadávka bola dôvodná len do výšky 1454,10 eur a žalovaný sa chcel obohatiť o 990,20 eur. Rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 16Csp/62/2018 zo dňa 14. 11. 2019 je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadostučinenie a z tejto podmienky je potrebné vychádzať ako zo záväznej.

2. Žalobkyňa poukázala na dôkazy: rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 16Csp/62/2018.

3. V písomnom vyjadrení právny zástupcu žalobkyne uviedol, že súd sa má zaoberať tým, či je splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku, teda či bol spotrebiteľ v spotrebiteľskom spore úspešný a či je ten úspech vyjadrený z hľadiska kvality a kvantity. Primerané finančné zadostučinenie je ako súčasť spotrebiteľského práva špeciálnym ustanovením a § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. je potrebné vykladať podľa jeho znenia a nie podľa analógií. Po dátume 9. 6. 2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa. Čiastočný úspech spotrebiteľa v základnom konaní je vo vzťahu k na ňu nadväzujúce konanie o primerané finančné zadostučinenie vždy 100 % úspechom. Primerané finančné zadostučinenie má plniť funkciu satisfakčnú, sankčnú a odmenu pre spotrebiteľa, že sa pustil do sporu so silnejším dodávateľom. Zo zákona nevyplýva, aby spotrebiteľ mal dokazovať intenzitu, trvanie a rozsah spôsobenia nepriaznivého následku pre spotrebiteľa. Spotrebiteľ má teda podľa zákona tvrdiť a dokázať len to, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti stanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Od 10. 6. 2013 sa zrušila požiadavka ujmy, aj čo i len možnosti privodenia ujmy, stačí úspech spotrebiteľa, čo sa týka spotrebiteľského práva na súde. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí alebo mieni spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva a predovšetkým z tohto objektívneho kritéria by mal súd pri úvahe o určení výšky zadostučinenia vychádzať. V rozhodovacej praxi súdov prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali primerané finančné zadostučinenie práve v takej výške, v akej sa dodávateľ chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť.

Žalobca poukázal na rozhodnutia súdov, a to Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/192/2016, 7Co/78/2017, 19Csp/147/2019, 5Csp/56/2019.

4. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaniach uviedol, že sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Klientka utrpela minimálne majetkovú ujmu, nakoľko v prechádzajúcom konaní bola čiastočne úspešná a aj NS SR v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. 1. 2019 sa vyjadril, že nie je potrebné na priznanie zadostučinenia vznik a preukázanie ujmy, stačí úspešné uplatnenie spotrebiteľského práva.

5. Vyjadrenie žalovaného a prostriedky procesnej obrany žalovaného:

V písomnom vyjadrení právny zástupca žalovaného uviedol, že výška požadovaného zadostučinenia nie je odôvodnená a nie je splnená ani podmienka primeranosti. Žalobkyňa nekonkretizovala ani len jedno právo priznané jej ako spotrebiteľke, ktoré bolo porušené a pre ktoré by jej mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadostučinenia. Žalobca v tomto spore nemá aktívnu legitímáciu na uplatnenie nároku, nakoľko predpokladom je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľov. Úverová zmluva č. 6176308 nepredstavuje porušenie práv spotrebiteľa pre bezúročnosť úveru, ale prísnu sankciu pre veriteľa v podobe straty nároku na zmluvne dojednané úroky z úveru. Bezúročnosťou úveru žiadne práva žalobcu porušené neboli a nevznikol mu tak nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa. Okrem nesplnenia prvej podmienky nie je splnená ani druhá podmienka, že vznikol by nárok na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva a povinnosti zodpovedá, nakoľko úverová zmluva bola uzavretá medzi právnym predchodcom - VÚB a.s. ako veriteľom pôvodne Consumer Finance Holding a.s. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy a žalobca nešpecifikoval, aká ujma mu bola spôsobená a vznik konkrétnej ujmy v dôsledku porušenia jeho práv, a preto mu nemohol vzniknúť nárok. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp. zn. 6Co/75/2018, 9Co/50/2018, 17Co/12/2018, Krajského súdu Prešov sp. zn. 14Co/91/2012.

6. Posúdenie podstatných skutkových okolností a argumentov strán sporu:

Žalobkyňa bola rozsudkom v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad sp. zn. 16Csp/62/2018 zaviazaná zaplatiť žalobcovi (Intrum Justitia Slovakia, s.r.o.) sumu 1 454,10 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1 454,10 od 5.3.2016 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach vo výške 35 eur, a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá a konanie bolo zastavené

v časti 51,66 eur s príslušenstvom, a náhradu trov konania v rozsahu 20,12 % účelne vynaložených trov konania. Žalobkyňa si ako spotrebiteľ uplatnila primerané finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľských práv a uplatnila si nárok ako satisfakciu a odmenu a ujmu na svojich právach vzhľadom na poskytnutý úver vo výške 3000 eur a úhrady vo výške 1545,10 eur do podania žaloby, pričom úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný neuznával žalobný nárok vzhľadom na to, že neboli porušené práva spotrebiteľa z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a žalovaná nie je aktívne legitimovaná z dôvodu úspešného uplatnenia nároku z porušenia spotrebiteľských práv a nedošlo k porušeniu žiadneho zo spotrebiteľských práv.

7. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3 tohto zákona.

9. Dôkazy a ich vyhodnotenie:

Súd vykonal dôkazy, a to výsluch právneho zástupcu žalobkyne a listinnými dôkazmi: rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/192/2016, 7Co/78/2017, 19Csp/147/2019, 5Csp/56/2019, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/75/2018, 9Co/50/2018, 17Co/12/2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/14/2018.

10. Súd vychádzal pri ich hodnotení v ich vzájomnej súvislosti z listinných dôkazov, ktoré boli navrhnuté, predložené a ďalšie dôkazy strany nenavrhli a súd považoval nárok žalobcu za opodstatnený, dôvodný, preukázaný.

10. Právne posúdenie veci:

Súd posúdil žalobu ako dôvodnú a opodstatnenú vzhľadom na skutočnosť, že predpokladom na priznanie práva na primerané zadosťučinenie nie je len vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenia práva alebo porušenie žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Na Okresnom súde Poprad sa viedlo konanie sp. zn. 16Csp/62/2018, kde žalobkyňa vyjadrila nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou v takom rozsahu, ako si uplatnil žalovaný v konaní, a z toho vyplýva, že žalobkyňa má nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré vychádza z toho, že uplatnením pohľadávky žalovaného bolo privodiť spotrebiteľke ujmu bez toho, aby ujma nastala alebo čo i len hrozila. Základ nároku je preukázaný a daný v danej veci a plní funkciu satisfakčnú, sankčnú, odradzovaciu a je druhom odmeny voči dodávateľovi spotrebiteľských služieb, pretože sa zasiahlo do sféry spotrebiteľa, a preto má právo spotrebiteľ na kompenzáciu v dôsledku vyvolaného súdneho sporu samotnou účasťou v konaní a aktívnym bránením sa a aby sa dodávateľia nedopúšťali porušovania práva, ale aby upustili od takého konania aj voči ďalším spotrebiteľom. Spotrebiteľ je nepochybne slabšia strana a dodávateľ má zvyčajne silné postavenie a primerané finančné zadosťučinenie má mať charakter individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Požiadavka korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľovi a zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľ a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, vychádza aj z nálezu US SR 4US/371/2018. Žalobkyňa dostatočným spôsobom preukázala výšku primeraného finančného zadosťučinenia vzhľadom na poskytnutý úver a výšku splatenia tohto úveru a odzrkadľuje to okolnosti prípadu, a preto súd v celosti žalobe vyhovel. Čo sa týka vznesenej námietky nedostatku aktívnej legitimácie žalobkyne, súd je toho názoru, že to, že v konaní na Okresnom súde Poprad sp. zn. 16Csp/62/2018 bol žalovaný úspešný, je irelevantné vzhľadom na skutočnosť, že je právnym nástupcom, aj keď nebol zmluvnou stranou, ale stal sa porušiteľom práv

v momente vstupu do konania na strane žalobcu, pretože ho nikto nenútil uplatňovať nezákonné a nedôvodné nároky a žalobkyňa ako spotrebiteľ si úspešne uplatnila svoje právo tým, že sa bránila v spore a žalovaný nebol úspešný v celom rozsahu, ale len jej prináležalo podanie žaloby na súd. Súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov, a to najmä rozsudok Okresného súdu Prešov 19Csp/147/2019, Okresného súdu Svidník 5Csp/56/2019, a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/14/2018.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § § 262 a 255 ods. 1 CSP a to tak, že priznal žalobkyni ako úspešnej v konaní náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Ak bola uložená povinnosť a povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.